

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 6 lipca 2006 r.

DLP.II. 0700 – 85/06

Dot. BPS/DSK – 043 – 339/06

BN-I-0700-353/06

KANCELARIA SENATU
BIURO PREZYDIALNE
Dział Ogólny

wpłynęło dn. 07-07-2006
nr 545 podpis. W

Pan

Ryszard Legutko

Wicemarszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Ryszardzie,

Odpowiadając na pismo nr BPS/DSK – 043 – 339/06, z dnia 7 czerwca 2006 r., uprzejmie przedkładam odpowiedź na oświadczenie Pana Senatora Bronisława Korfantego, złożone podczas 11 posiedzenia Senatu RP w dniu 24 maja 2006 r., w sprawie regulowania należności publicznoprawnych od wynagrodzenia za pracę zasądzonego na rzecz pracownika przez sąd pracy.

Podniesiona przez Pana Senatora kwestia była już przedmiotem rozpoznania przez Sąd Najwyższy, między innymi w uchwale z dnia 7 sierpnia 2001 r., III ZP 13/01 (OSNP 2002/2/35), a także pisemnych interpretacji, udzielonych przez Izbę Skarbową w Poznaniu - Ośrodek Zamiejscowy w Kaliszu z dnia 31.10.2005 r., Nr A1-D-415-290/2005, oraz Urząd Skarbowy w Gorlicach z dnia 9.01.2006 r., nr PDOF/415/56/06, zamieszczonych na stronie internetowej Ministerstwa Finansów.

W powołanej wyżej uchwale z dnia 7 sierpnia 2001 r., III ZP 13/01, Sąd Najwyższy stwierdza, że w wyroku zasądzającym wynagrodzenie za pracę nie

odlicza się zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie społeczne. Wynagrodzenie za pracę podlega więc zawsze zasądzeniu w wysokości nie pomniejszonej o publicznoprawne zobowiązania pracownika z tytułu zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, jak również składek na ubezpieczenie społeczne (i zdrowotne), czyli w kwocie określonej jako należność "brutto", przy czym pojęcie to nie należy do języka prawnego i funkcjonuje jedynie potocznie (podobnie jak przeciwstawne mu pojęcie należności "netto"), wobec czego nie ma zakazu, ale nie jest też konieczne zamieszczanie go w sentencji orzeczenia.

W motywach tej uchwały podniesiono w szczególności, że wynagrodzenie za pracę, jako niezbędny element treści stosunku pracy, jest określone przepisami prawa pracy, z których niewątpliwie wynika, iż należy się ono w całości, a więc również w części, którą pracodawca ma obowiązek potrącić (odliczyć). Nie do pomyślenia jest zatem koncepcja, która w sferze wynagrodzenia za pracę odróżniałaby część należną (wynagrodzenie "netto") i część nie przysługującą pracownikowi. Kwoty wynagrodzenia, które pracodawca oblicza i pobiera jako płatnik podatku czy składek, są zatem również częścią pracowniczego wynagrodzenia, nie zaś kwotami należnymi ex lege Skarbowi Państwa czy innemu publicznoprawnemu podmiotowi. W przeciwnym razie należałoby dojść do absurdalnego wniosku, że jeżeli pracodawca wypłaca wynagrodzenie bez odliczenia podatku czy składek, to pracownik w odpowiedniej części otrzymuje świadczenie nienależne, które w ogóle nie jest wynagrodzeniem i które powinien zwrócić. Skoro pracowniczą wierzytelnością ze stosunku pracy pozostaje cały zarobek, to tym bardziej wierzytelnością nie przestaje być ta część pobranego (odliczonego) wynagrodzenia, która przewyższa kwoty wynikające z przepisów o podatku i składkach. Jeżeli pracodawca (płatnik) rzeczywiście dokonuje z wynagrodzenia za pracę potrącenia przewidzianych ustawą należności

publicznoprawnych, to w tej i tylko w tej części zostaje zwolniony z długu wobec pracownika. Gdyby natomiast wbrew swemu obowiązkowi odliczeń na cele podatkowe czy składkowe nie dokonał, to nie może tej części wynagrodzenia nie wypłacić i zachować dla siebie. Wynagrodzenie za pracę należy się zatem pracownikowi w całości i takie wynagrodzenie wyznaczone jest przez treść stosunku pracy, a więc w takiej wysokości należy je zasądzać w sporze sądowym między stronami stosunku pracy. Jeżeli zaś pracodawca wynagrodzenia za pracę nie wypłaci, to w ogóle nie można mówić o jakimkolwiek odliczeniu, a więc tym samym także o wypłacie części wynagrodzenia (nazywanej wynagrodzeniem netto). Odliczenia następują bowiem dopiero w chwili wypłaty wynagrodzenia, a przecież przedmiotem sporu jest dopiero roszczenie o zapłatę, która nawet po prawomocnym zasądzeniu może nigdy nie nastąpić.

Oceny tej nie zmienia fakt, że odpowiednia część wynagrodzenia za pracę nie jest stawiana do dyspozycji pracownika, tylko przelewana bezpośrednio na bankowy rachunek organu skarbowego czy ZUS. Równie dobrze można bowiem wyobrazić sobie model, w którym pracownik najpierw otrzymuje "do rąk" całą wypłatę, po czym sam uiszcza z niej zaliczkę na podatek dochodowy oraz składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Ta różnica w sposobie regulowania należności publicznoprawnych ma jedynie techniczno-prawną doniosłość i nie wpływa na kwalifikację prawnego charakteru świadczenia należnego pracownikowi.

W powołanych wyżej pisemnych interpretacjach, organy skarbowe wyjaśniają, że kwestia naliczenia, poboru i odprowadzenia zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych uregulowana została w przepisach zawartych w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 z późn. zm.). Na podstawie art. 1 pkt 25 ustawy z dnia 18 listopada 2004 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od

osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 263, poz. 2619) z dniem 1 stycznia 2005 r. dodano do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych art. 42e, który nałożył na komorników sądowych obowiązek poboru zaliczek na podatek dochodowy od wypłacanych osobom fizycznym, wyegzekwowanych kwot wynikających ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy. Zgodnie bowiem z ust. 1 tego artykułu, w przypadku gdy za płatnika, o którym mowa w art. 31 tej ustawy (tj. zakład pracy), wypłaty świadczeń dokonuje komornik sądowy lub podmiot niebędący następcą prawnym płatnika, przejmujący jego zobowiązania wynikające ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy, jest on obowiązany do poboru zaliczki na podatek dochodowy obliczonej według stawki 19%. Komornik, na podstawie art. 42e ust. 2 tej ustawy, przy obliczaniu zaliczki od wypłacanych wierzycielowi kwot zaległego wynagrodzenia uwzględnia koszty uzyskania przychodów w wysokości określonej w art. 22 ust. 2 pkt 1 tej ustawy oraz składki na ubezpieczenie społeczne, o których mowa w jej art. 26 ust. 1 pkt 2 lit. b), potrącone w danym miesiącu, zgodnie z odrębnymi przepisami. Ponadto, stosownie do art. 42e ust. 3 w/w ustawy zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 1 i 2 zmniejsza się o kwotę, o której mowa w art. 32 ust. 3 tej ustawy (tj. o 1/12 kwoty zmniejszającej podatek, określonej w pierwszym przedziale obowiązującej skali podatkowej, oraz kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne, pobranej w danym miesiącu, zgodnie z odrębnymi przepisami, z zastrzeżeniem art. 27b ust. 1 pkt 2 i ust. 2 w/w ustawy).

Mając zatem na uwadze postanowienia art. 42e ust. 4 w związku z przepisami art. 38 ust. 1 i art. 39 ust. 1 i 2 w/w ustawy, należy stwierdzić, iż komornik sądowy:

- przekazuje kwoty pobranych zaliczek na podatek w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrał zaliczki na rachunek urzędu skarbowego, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy

- według jego miejsca zamieszkania oraz przesyła równocześnie deklarację miesięczną według ustalonego wzoru (PIT-4),
- w terminie do końca lutego roku następującego po roku podatkowym obowiązany jest przekazać podatnikowi i urzędowi skarbowemu, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania podatnika imienną informację sporządzoną według ustalonego wzoru (PIT-11/8B),
 - jeżeli zaś obowiązek poboru zaliczki ustał w ciągu roku, komornik jest zobowiązany do sporządzenia imiennej informacji (PIT-11/8B) i przekazać ją podatnikowi i urzędowi skarbowemu, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania podatnika w terminie do dnia 15 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrana została ostatnia zaliczka.

Wyegzekwowana od pracodawcy kwota wynagrodzenia będzie przychodem dla podatnika z chwilą jego otrzymania i stosownie do postanowienia przepisu art. 45 ust. 1 wymienionej ustawy, podatnik powinien w zeznaniu podatkowym (składanym w terminie do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, w którym uzyskano przychody) wykazać przychód z tego tytułu i opodatkować dochód łącznie z innymi dochodami uzyskanymi w danym roku podatkowym.

Z przedstawionego stanu prawnego wynika zatem, że brak jest podstaw do uznania, że w przypadku zasądzenia wynagrodzenia za pracę na rzecz pracownika przez sąd pracy i jego wyegzekwowania przez komornika, może dochodzić do sytuacji podwójnego opodatkowania tego wynagrodzenia.

2 *[signature]*

Z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Krzysztof Jurek
PODSEKRETARZ STANU